

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontrola plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v Meste Banská Bystrica

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie v meste, ktoré je sídlom kraja, bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladaním s jeho majetkom a preverenie a vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na základe výsledkov kontroly vykonanej v roku 2006.

Predmetom kontrolnej akcie bol rozpočet mesta, účtovná závierka, záverečný účet mesta, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, kontrola zriaďovateľských alebo zakladateľských listín rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií, obchodných spoločností a iných právnických osôb v pôsobnosti mesta, nakladanie s majetkom mesta, účinnosť vnútorného kontrolného systému a preverenie a vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na základe výsledkov predchádzajúcej kontroly.

Peňažné údaje v protokole sú uvedené v slovenských korunách (ďalej len „Sk“) a následne v zátvorke v eurách (ďalej len „EUR“), v konverznom kurze 1 EUR = 30,1260 Sk.

Kontrola bola vykonaná v Meste Banská Bystrica za obdobie roku 2008.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Postavenie a charakteristika kontrolovaného subjektu

1.1 Postavenie a charakteristika mesta

Mesto Banská Bystrica (ďalej len „mesto“) je samostatnou právnickou osobou, ktorá hospodári s vlastným majetkom a svojimi majetkovými právami. Mesto je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt a subjekty, ktoré v ňom sídlia alebo tu vykonávajú predmet svojej činnosti. Samosprávu mesta vykonávajú obyvatelia mesta prostredníctvom volených orgánov: mestského zastupiteľstva (ďalej len „MsZ“) a primátora mesta. MsZ je zastupiteľský zbor, zložený z 31 poslancov volených v priamych voľbách. Predstaveným mesta a najvyšším výkonným orgánom je primátor, ktorý je tiež zvolený obyvateľmi mesta v priamych voľbách. Mestský úrad je výkonným orgánom MsZ a primátora mesta.

Kontrolou štatútu mesta, postavenia mesta, primátora a ďalších orgánov mestskej samosprávy bolo zistené, že mesto nekonalo v súlade s § 18g ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“), keď v „Organizačnom poriadku Mestského úradu v Banskej Bystrici“ nebol ustanovený Útvár hlavného kontrolóra.

1.2 Charakteristika organizácií v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti mesta a právnických osôb s majetkovou účasťou mesta

Mesto bolo v kontrolovanom období zriaďovateľom 17-tich rozpočtových organizácií, z toho 14-tich základných škôl (ďalej len „ZŠ“), centra voľného času, strediska služieb školy a útvaru hlavného architekta mesta. Ďalej bolo zriaďovateľom dvoch príspevkových organizácií a zakladateľom štyroch obchodných spoločností (ďalej len „OS“).

Mesto malo v kontrolovanom období majetkový podiel v deviatich OS: Dom kultúry SKC, s.r.o. (41 %), KROH, s.r.o. (28 %), BIC Banská Bystrica, s.r.o. (45 %), CASINO ESO, s.r.o. (2,5 %), TIDES, a.s. (34 %), BBES, a.s. (34 %), Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. (10,77 %), Komunálna poisťovňa, a.s. (0,11 %) a Tatra Air a.s. „v konkurze“ (výmaz z obchodného registra dňa 18.02.2009). Mesto bolo zakladateľom neinvestičného fondu a spoluzakladateľom štyroch združení, troch neziskových organizácií a jednej nadácie.

Kontrolou zriaďovateľských a zakladateľských listín právnických osôb zriadených alebo založených mestom bolo zistené, že mesto:

Nekonalo v súlade s § 21 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“), keď akceptovalo právnu formu „rozpočtová organizácia bez právnej subjektivity“ napriek tomu, že rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu, obce alebo vyššieho územného celku.

Nekonalo v súlade s § 21 ods. 5 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z., keď uvádzalo v zriaďovacích listinách dvoch príspevkových organizácií a jednej rozpočtovej organizácie ako zriaďovateľa MsZ v Banskej Bystrici napriek tomu, že rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu možno zriadiť rozhodnutím zriaďovateľa, ktorým je ústredný orgán štátnej správy, obec alebo vyšší územný celok.

2. Rozpočet mesta, záverečný účet mesta, účtovná závierka

2.1 Zostavenie, schválenie, rozpis, vykonané zmeny a plnenie rozpočtu mesta

Mesto v roku 2008 hospodáril podľa rozpočtu schváleného Uznesením MsZ zo 04.12.2007. Po schválení rozpočtu vykonalo mesto jeho rozpis na rozpočtové a príspevkové organizácie vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Celkový rozpočet bol zostavený a schválený ako vyrovnaný v sume 1 287 415 tis. Sk (42 734,35 tis. Eur). Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový s prebytkom 81 525 tis. Sk (2 706,13 tis. Eur). Kapitálový rozpočet bol zostavený ako schodkový so schodkom 52 710 tis. Sk (1 749,65 tis. Eur). Rozpočet finančných operácií bol zostavený ako schodkový so schodkom 28 815 tis. Sk (956,48 tis. Eur).

Plnenie príjmovej časti rozpočtu mesta k 31.12.2008 bolo v sume 1 453 059 tis. Sk (48 232,72 tis. Eur) na 104,55 %, vrátane príjmov RO v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v sume 18 175 tis. Sk (603,30 tis. Eur). Čerpanie výdavkovej časti rozpočtu mesta k 31.12.2008 bolo v sume 1 307 161 tis. Sk (43 389,80 tis. Eur) na 92,75 %, vrátane výdavkov RO v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta v sume 282 620 tis. Sk (9 381,27 tis. Eur).

Kontrolou zostavenia, schválenia, rozpisu, vykonaných zmien a plnenia, resp. čerpania rozpočtu mesta bolo zistené, že mesto:

Nekonalo v súlade s § 14 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“), keď v rámci jedného rozpočtového opatrenia vykonalo presun rozpočtovaných prostriedkov a aj povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov, pričom v citovanom zákone sú uvedené samostatné rozpočtové opatrenia týkajúce sa presunu rozpočtovaných prostriedkov a povoleného prekročenia výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov.

Nekonalo v súlade s § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z., keď v roku 2008 čerpalo rozpočtované výdavky v rámci ekonomickej klasifikácie v kategórii 650- Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami na 106,10 % a v rámci funkčnej klasifikácie čerpalo rozpočtované výdavky, v oddiele 05 Ochrana životného prostredia na 108,79 %.

Nekonalo v súlade s § 16 ods. 6 a 7 zákona č. 583/2004 Z. z., keď zostatok účelovo určených finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, ktoré nevyčerpalo v roku 2007 nezaradilo v roku 2008 do rozpočtu obce ako príjmovú finančnú operáciu.

2.2 Zostavenie a náležitosti účtovnej závierky mesta, zabezpečenie auditu riadnej účtovnej závierky

Účtovná závierka mesta za rok 2008 bola zostavená ako riadna dňa 29.01.2009 k dátumu 31.12.2008. Jej súčasťou bola súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky.

Správa nezávislého audítora o audite individuálnej účtovnej závierky za rok 2008 bola vydaná 30.03.2009. Podľa nej účtovná závierka, okrem nezúčtovania opravných položiek k pohľadávkam, vyjadrovala verne vo všetkých významných súvislostiach finančnú situáciu účtovnej jednotky k 31.12.2008 a výsledky jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu, v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“).

Dotatok k správe nezávislého audítora z 26.06.2009 potvrdil súlad účtovnej závierky za rok 2008 s výročnou správou za rok 2008.

Kontrolou zostavenia a náležitostí účtovnej závierky, vedenia účtovníctva, úplnosti výročnej správy a úplnosti zmluvy o výkone auditu účtovnej závierky bolo zistené, že mesto:

Nekonalo v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., keď náklady na podnikateľskú činnosť nekrylo výnosmi z nej a úhrady energií za podnikateľskú činnosť (účet 502- Spotreba energie) boli vykonávané centrálnne za celú budovu mestského úradu, tzn. z hlavnej činnosti mesta.

Konalo v rozpore s prílohou č. 2 k opatreniu MF SR č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky a ktorým sa vykonáva § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. (ďalej len „opatrenie č. MF/25755/2007-31“), keď nečlenilo vo Výkaze ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2-01 k 31.12.2008 náklady a výnosy na hlavnú a podnikateľskú činnosť.

Nekonalo v súlade s prílohami č. 1 a 2 opatrenia č. MF/25755/2007-31, keď k 31.12.2008 použilo nesprávne účtovné výkazy pri vykazovaní podnikateľskej činnosti, ktoré boli určené pre neziskové účtovné jednotky (politické strany a hnutia, občianske združenia ...).

Konalo v rozpore s prílohou č. 1 k opatreniu MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky a ktorým sa vykonáva § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. (ďalej len „opatrenie č. MF/16786/2007-31“), keď účtovalo v roku 2008 v hlavnej knihe na účtoch 024- Inventár a 215- Zúčtovanie nedaňových príjmov, ktoré boli súčasťou účtovej osnovy platnej do 31.12.2007.

Nekonalo v súlade s § 12 ods. 6 zákona č. 431/2002 Z. z., keď účtovalo v hlavnej knihe na účte 132- Tovar na sklade a v predajniach, ktorý nebol uvedený v účtovom rozvrhu.

Nekonalo v súlade s § 4 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z., keď neúčtovalo v hlavnej knihe na účtoch 383- Výdavky budúcich období, 504- Predaný tovar a 525- Ostatné sociálne poistenie, čím nevedelo účtovníctvo za účtovnú jednotku ako celok.

Nekonalo v súlade s § 13 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., keď vykazovalo v účtovom rozvrhu aj účty, ktoré neboli potrebné na zaúčtovanie účtovných prípadov v roku 2008.

Nekonalo v súlade s prílohou č. 3 k opatreniu č. MF/25755/2007-31, keď vypracovalo k účtovnej závierke za rok 2008 poznámky, ktoré neobsahovali všetky náležitosti a informácie.

Nekonalo v súlade s § 6 ods. 1 písm. a) opatrenia č. MF/16786/2007-31, keď zaúčtovalo nedoplatok z vyúčtovania roku 2007 (teplo na ústredné kúrenie, zrážková voda) ako náklad roku 2008, pričom na uvedený nedoplatok bola tvorená rezerva, za účelom dodržania akruálneho princípu účtovania nákladov.

Nekonalo v súlade s § 14 ods. 1 opatrenia č. MF/16786/2007-31, keď vytvorilo rezervu na reálny, resp. už existujúci záväzok.

Mesto nekonalo v súlade s § 14 ods. 2 opatrenia č. MF/16786/2007-31, keď nemalo platný vnútorný predpis pre tvorbu a používanie rezerv.

2.3 Zostavenie a schválenie záverečného účtu mesta, usporiadanie prebytku, resp. schodku rozpočtu, tvorba a použitie peňažných fondov

Záverečný účet mesta za rok 2008 bol schválený „bez výhrad“ Uznesením MsZ z 23.06.2009, s prebytkom hospodárenia v sume 126 992 tis. Sk (4 215,36 tis. Eur), ktorý bol vyčíslený bez príjmov a výdavkov z finančných operácií, podľa § 4 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. a v súlade s jednotnou metodikou Európskej únie. Po odpočítaní zostatku nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, prostriedkov depozitu, grantov, darov a prostriedkov potravinového účtu školských zariadení v celkovej čiastke 4 197 tis. Sk (139,68 tis. Eur), bol prebytok rozpočtu na účely tvorby peňažných fondov v sume 122 230 tis. Sk (4 057,29 tis. Eur). Rezervný fond bol tvorený v sume 12 223 tis. Sk (405,73 tis. Eur) a fond rozvoja bývania v sume 2 303 tis. Sk (78,77 tis. Eur).

Kontrolou zostavenia a schválenia záverečného účtu mesta, usporiadania prebytku rozpočtu, súladu jeho výšky so zostatkom bankových účtov rozpočtového hospodárenia a kontrolou tvorby a použitia peňažných fondov bolo zistené, že mesto nekonalo v súlade s § 8 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z., keď nevedelo preukázať k 31.12.2008 rozdiel medzi vykázaným prebytkom hospodárenia, vrátane príjmov a výdavkov z finančných operácií, v sume 145 898 tis. Sk (4 842,93 tis. Eur) a zostatkom na bankových účtoch rozpočtového hospodárenia v sume 157 716 tis. Sk (5 235,21 tis. Eur).

3. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, vrátane finančných prostriedkov poskytnutých z Európskej únie

Mesto v roku 2008 hospodáril, okrem vlastných zdrojov, aj s prostriedkami zo štátneho rozpočtu SR v sume 225 415 tis. Sk (7 482,41 tis. Eur) a s prostriedkami z fondov Európskej únie v sume 5 235,67 tis. Sk (173,79 tis. Eur).

V rámci kontroly kapitálových výdavkov a bežných výdavkov (vlastné zdroje, prostriedky štátneho rozpočtu SR a prostriedky fondov Európskej únie) bolo preverených celkom 50 dodávateľských faktúr (0,82 %), vrátane súvisiacej dokumentácie, z celkového počtu 6 068 dodávateľských faktúr prijatých mestom za rok 2008.

Celkove bolo v rámci kapitálových výdavkov preverených 17 faktúr, vrátane súvisiacej dokumentácie. Celkove bolo v rámci bežných výdavkov preverených 33 faktúr, vrátane súvisiacej dokumentácie.

3.1 Kapitálové výdavky

Kontrolou faktúr, vrátane súvisiacej dokumentácie, z hľadiska oprávnenosti, hospodárnosti a efektívnosti vynaložených výdavkov, ako aj z hľadiska správnosti ich triedenia podľa rozpočtovej klasifikácie a správnosti zaúčtovania bolo zistené, že mesto:

Nekonalo v súlade s § 8 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., keď zúčtovalo poskytnutý preddavok dodávateľskej firme v sume 2 500 tis. Sk (82,98 tis. EUR) mínusom na ťarchu účtu, čím zrušilo obraty účtu.

Nekonalo v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorým sa vykonáva § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z., keď uhradilo vypracovanie dvoch geometrických plánov z položky 716- Prípravná a projektová dokumentácia, tzn. z kapitálových výdavkov namiesto z podpoložky 637 005- Špeciálne služby, tzn. z bežných výdavkov.

3.2 Bežné výdavky

Kontrolou faktúr, vrátane súvisiacej dokumentácie, z hľadiska oprávnenosti, hospodárnosti a efektívnosti vynaložených výdavkov, ako aj z hľadiska správnosti ich triedenia podľa rozpočtovej klasifikácie a správnosti zaúčtovania bolo zistené, že mesto:

Nekonalo v súlade s § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z., keď nezabezpečilo v rozpočte na rok 2008, na odstránenie havarijného stavu kaštieľa, včasné finančné krytie záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o dielo a finančné krytie záväzkov vyplývajúcich z jej Dodatku č. 1.

Nekonalo v súlade s § 28 ods. 1 opatrenia č. MF/16786/2007-31, keď výdavky na odstránenie vyššie uvedeného havarijného stavu účtovalo do kapitálových výdavkov, pričom v rámci rozpočtovej klasifikácie boli výdavky správne vykazované na podpoložke 635 006- Rutinná a štandardná údržba budov, objektov alebo ich častí.

Nekonalo v súlade s § 58 opatrenia č. MF/16786/2007-31, keď zaúčtovalo dodávateľskú faktúru za zimnú údržbu ciest a komunikácií na účet 518- Ostatné služby, kde sa účtuje napríklad nájomné, poštovné, poradenstvo, namiesto na účet 511- Opravy a udržiavanie.

Nekonalo v súlade s § 8 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., keď prvý preddavok na poskytnutie služieb zaúčtovalo na účet spotreby materiálu a z hľadiska časovej postupnosti nesprávne účtovalo o druhom preddavku na poskytnutie služieb, kde bol najskôr účtovne zrušený záväzok na základe úhrady preddavku a až o niekoľko dní neskôr bol zaúčtovaný vznik preddavku a vznik záväzku.

Mesto nekonalo v súlade s § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., keď nedodržalo hospodárnosť pri používaní verejných prostriedkov v tom, že využívalo externé právne služby aj napr. na zastupovanie pri rokovaníach týkajúcich sa majetkových vzťahov ZŠ Mládežnícka, za ktoré uhradilo 26,18 tis. Sk (0,87 tis. Eur), na právne posúdenie – analýzu zmlúv medzi mestom a mestskými lesmi v počte sedem hodín, za ktorú uhradilo 18,33 tis. Sk (0,61 tis.

Eur). Mesto týmto nehospodárnym postupom nadväzne porušilo finančnú disciplínu, podľa § 31 ods. 1 písm. j) citovaného zákona.

Mesto nekonalo v súlade s § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., keď nedodržalo hospodárnosť pri používaní verejných prostriedkov v tom, keď na základe dodatku z 18.12.2008 k zmluve (s účinnosťou od 01.01.2009), akceptovalo mesačné paušálne úhrady za externé právne služby, ktoré takmer dvojnásobne zvyšovali cenu externých právnych služieb v porovnaní s rokom 2008 a ktoré boli niekoľkokrát vyššie ako mesačné paušálne úhrady za externé právne služby z ostatných troch zmluvných vzťahov v roku. Mesto týmto nehospodárnym postupom nadväzne porušilo finančnú disciplínu, podľa § 31 ods. 1 písm. j) citovaného zákona.

3.3 Verejné obstarávanie

Mesto v roku 2008 vykonalo celkom 65 verejných obstarávaní, z toho bolo: 5 podlimitných zákaziek, 14 podprahových zákaziek a 46 zákaziek s nízkou hodnotou.

Vo vybratých verejných obstarávaníach nebol zistený nesúlad medzi skutočným a požadovaným stavom.

4. Nakladanie s majetkom mesta

4.1 Obstaranie a vyrad'ovanie dlhodobého majetku, zabezpečenie jeho správy a ochrany

Stav neobežného majetku mesta k 31.12.2008 bol v hodnote 9 446 141 tis. Sk (313 554,44 tis. Eur). V priebehu kontrolovaného obdobia došlo k celkovému úbytku neobežného majetku v sume 42 372 tis. Sk (1 406,48 tis. Eur).

Pri kontrole evidencie, obstarania a vyrad'ovania dlhodobého majetku, zabezpečenia jeho správy a ochrany bolo zistené, že mesto:

Nekonalo v súlade s § 12 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., keď pozemky, ktorých stav k 31.12.2008 predstavoval sumu 4 711 966 tis. Sk (156 408,62 tis. Eur) boli vedené v hlavnej knihe len na príslušnom syntetickom účte a nie aj v analytickom členení.

Nekonalo v súlade s § 20 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, keď nemalo usporiadané vlastnícke práva k niektorým pozemkom.

Nekonalo v súlade s § 7 ods. 1 a ods. 2 písm. b) zákona č. 138/1991 Zb., o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“), keď nezvelaďovalo a nechránilo svoj majetok pred stratou tým, že predalo cenné papiere v nevýhodnom kurze (52 200 zaknihovaných akcií), za 67,32 % ich nominálnej hodnoty, čím prišlo o sumu 17 057,39 tis. Sk (566,20 tis. Eur).

Nekonalo v súlade s § 7a ods. 4 zákona č. 138/1991 Zb., keď zriadilo záložné právo na majetok slúžiaci k zabezpečeniu sociálnej pomoci a zdravotnej starostlivosti. Záložné právo bolo zriadené k zabezpečeniu pohľadávky z 19.12.1997, podľa zmluvy o postúpení pohľadávok z 23.01.2003 a z 29.01.2003 a pretrvávalo k 31.12.2008.

Nekonalo v súlade s § 19 ods. 2 písm. l) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, keď vykazovalo vyššiu spotrebu pohonných hmôt (ďalej len „PHM“) na 100 km jazdy, ako bola spotreba PHM uvedená v technickom preukaze motorového vozidla. Spotreba bola takto stanovená vo vnútornej smernici.

Nekonalo v súlade s § 9 ods. 1 písm. d) zákona č. 138/1991 Zb., keď „Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica“ účinné od 21.08.2007 neupravovali nakladanie s cennými papiermi.

Nekonalo v súlade s § 6 ods. 1 a 3 zákona č. 138/1991 Zb., keď zverovalo svoj majetok aj do správy mestskému úradu zastúpenému niektorou vnútornou organizačnou jednotkou mesta, tzn. samo sebe.

4.2 Prevod vlastníctva majetku mesta a prenájom majetku mesta

V roku 2008 realizoval kontrolovaný subjekt prevody vlastníctva nehnuteľného majetku na základe kúpy, predaja, zámeny a súdneho rozhodnutia.

Pri predaji stavieb v hodnote 59 276 tis. Sk (1 967,60 tis. Eur) bolo uzavretých 18 zmlúv a pri predaji pozemkov v hodnote 119 736 tis. Sk (3 974,51 tis. Eur) bolo uzavretých 88 zmlúv. Nákup stavieb bol realizovaný v hodnote 172 542 tis. Sk (5 727,35 tis. Eur) pri 18 uzavretých zmluvách a pri kúpe pozemkov v hodnote 314 tis. Sk (10,42 tis. Eur) boli uzavreté 2 zmluvy. Pri prevode vlastníctva nehnuteľného majetku zámenou bolo v roku 2008 uzavretých 9 zámenných zmlúv pri ktorých došlo k nárastu pozemkov v hodnote 22 620 tis. Sk (750,85 tis. Eur) a k úbytku pozemkov v hodnote 28 568 tis. Sk (948,28 tis. Eur).

Ku kontrole dodržiavania postupov pri prevode nehnuteľného majetku boli vybrané štyri prípady zámeny, tri prípady kúpy, štyri prípady predaja nehnuteľného majetku a päť prípadov prenájmu.

Kontrolou dodržiavania postupov pri prevode majetku nebol zistený rozdiel medzi skutočným a požadovaným stavom.

4.3 Inventarizácia majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov a usporiadanie inventarizačných rozdielov

Na základe príkazov primátora zo 17.09.2008 a z 09.10.2008 vykonalo mesto inventarizáciu majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov so stavom k 31.12.2008.

Kontrolou inventarizácie majetku a záväzkov vybraných útvarov MsÚ v roku 2008, bolo zistené, že mesto nekonalo v súlade s § 30 ods. 2 písm. b), e), g) a i) zákona č. 431/2002 Z. z., keď ním vypracované inventúrne súpisy nemali požadované náležitosti, napr. nebol uvedený deň začatia inventúry, deň, ku ktorému bola inventúra vykonaná, deň skončenia inventúry, meno, priezvisko, podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku.

4.4 Evidencia a stav vymáhania pohľadávok, evidencia záväzkov a spôsob ich usporiadania, stav a vývoj dlhu mesta

Pohľadávky počas roka 2008 poklesli o 61 022 tis. Sk (2 025,56 tis. Eur). Pokles bol spôsobený splatením pohľadávky za predaj nehnuteľností v sume 16 330 tis. Sk (542,06 tis. Eur), splatením pohľadávky za predaj pozemkov v sume 35 590 tis. Sk (1 181,37 tis. Eur), znížením daňových pohľadávok v sume 7 306 tis. Sk (242,51 tis. Eur) a znížením ostatných pohľadávok v sume 1 796 tis. Sk (59,62 tis. Eur). Odpis pohľadávok v roku 2008 nebol mestom vykonávaný. Tiež nebol v roku 2008 prípad postúpenia majetkových práv – pohľadávok mesta na fyzické a právnické osoby.

Najväčšou položkou zo záväzkov k 31.12.2008 bol účet 479 – Ostatné záväzky v sume 78 431 tis. Sk (2 603,43 tis. Eur), ktoré predstavovali dlhodobé pôžičky zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Na účte 321 – Dodávatelia boli záväzky po lehote splatnosti v sume 894 tis. Sk (29,68 tis. Eur), z ktorých faktúra od podnikateľského subjektu z 13.08.2008 v sume 833,83 tis. Sk (27,68 tis. Eur), s dátumom splatnosti 27.08.2008 a faktúra od ďalšieho podnikateľského subjektu z 29.09.2008 v sume 11,42 tis. Sk (0,38 tis. Eur), s dátumom

splatnosti 13.10.2008, boli neuhradené viac ako 60 dní odo dňa ich splatnosti. Pri prvom podnikateľskom subjekte išlo o neoprávnený záväzok mesta voči dodávateľovi. Nebola uzavretá zmluva ani daná objednávka na vykonanie fakturovaných prác. Mesto v tejto veci nekonalo promptne. Faktúra bola vyradená z účtovníctva 21.01.2009. Pri druhom podnikateľskom subjekte bola faktúra pre formálne nezrovnalosti niekoľkokrát vrátená a uhradená mestom 09.03.2009.

Mesto dodržalo všetky podmienky realizácie návratných zdrojov financovania, stanovené v § 17 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z., keď celková suma dlhu mesta neprekročila 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročila 25 % skutočne bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

5. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Predbežnú finančnú kontrolu v meste v kontrolovanom období vykonával orgán verejnej správy, v tomto prípade zamestnanci MsÚ. Kontrolou nebol zistený nesúlad medzi skutočným a požadovaným stavom.

Kontrolovaný subjekt nevykonával v kontrolovanom období priebežnú finančnú kontrolu. Následnú finančnú kontrolu vykonával v kontrolovanom období Útvar hlavného kontrolóra mesta Banská Bystrica (ďalej len „ÚHK“).

Zo 14 kontrol vykonaných ÚHK v roku 2008 boli ku kontrole vybraté tri kontroly (výber 21,4%).

Nebol zistený nesúlad medzi skutočným a požadovaným stavom.

Výsledky kontrol vo forme správ boli postupované primátorovi mesta, prednostovi MsÚ, príslušnému vedúcemu organizačnej jednotky mesta, kde bola kontrola vykonaná a MsZ. Výsledky kontrol sa priamo využívali v kontrolovanom subjekte a v príslušných odboroch a oddeleniach MsÚ.

Z kontrol vykonaných ÚHK v roku 2008 bolo prijatých 88 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Z vyhodnotení plnenia týchto opatrení vyplynulo, že všetky opatrenia prijaté na odstránenie týchto nedostatkov boli splnené.

Na základe preverenia prístupu vyššieho a stredného manažmentu k vnútornej kontrole a k využitiu výsledkov kontrol vykonaných ÚHK bol stupeň spoľahlivosti systému vnútornej kontroly mesta, v oblasti hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti vynakladaných verejných prostriedkov, vyhodnotený ako dobrý (druhý stupeň spoľahlivosti).

Protokol jednoznačne preukazuje, že účinnosť vnútorného kontrolného systému bola preverená podľa kontrolného štandardu INTOSAI.

6. Preverenie a vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na základe výsledkov kontroly NKÚ SR v roku 2006

6.1 Analýza správy o plnení opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov

Podľa správy o plnení opatrení na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR z 28.06.2007, kontrolná skupina vykonala analýzu plnenia týchto opatrení s nasledovným výsledkom: 11 prijatých opatrení, z toho bolo osem splnených, jedno čiastočne splnené a dve neboli kontrolované.

6.2. Kontrola plnenia opatrení

Výsledok kontroly plnenia opatrení:

- Opatrenia č. 1, 2, 3, 4, 5, 8 a 11- boli plnené
- Opatrenie č. 6- bolo splnené po termíne
- Opatrenia č. 9 a 10 neboli kontrolované z dôvodu, že súviseli s dodržiavaním postupov pri obstarávaní majetku podľa zákona o verejnom obstarávaní účinného do 31.01.2006
- splnené čiastočne - Opatrenie č. 7*

*Splnené bolo v tom, že mesto vypracovalo novú smernicu účinnú dňom 01.05.2007. Nesplnené bolo v časti týkajúcej sa prílohy ku smernici, kde boli stanovené kombinované normy spotreby PHM pre 14 motorových vozidiel mesta vyššie, ako bola norma spotreby uvedená v technickom preukaze motorového vozidla. Kontrolné zistenie je uvedené v bode 4.1 protokolu.

Zhrnutie

Kontrolou štatútu mesta, postavenia mesta, primátora a ďalších orgánov mestskej samosprávy bolo zistené (bod 1.1):

- mesto nemalo v „Organizačnom poriadku Mestského úradu v Banskej Bystrici“ z marca 2007 ustanovený Útvár hlavného kontrolóra

Kontrolou zriaďovateľských a zakladateľských listín právnických osôb zriadených alebo založených mestom bolo zistené (bod 1.2):

- mesto akceptovalo právnu formu „rozpočtová organizácia bez právnej subjektivity“,
- v troch zriaďovacích listinách nebolo ako zriaďovateľ uvedené mesto.

Kontrolou zostavenia, schválenia, rozpisu, vykonaných zmien a plnenia rozpočtu mesta bolo zistené (bod 2.1):

- mesto v rámci jedného rozpočtového opatrenia vykonalo viac rozpočtových opatrení,
- mesto prekročilo čerpanie rozpočtových výdavkov,
- nevyčerpané prostriedky z roku 2007 nemali pridelenú ekonomickú klasifikáciu v príjmovej časti rozpočtu roku 2008, resp. nevstúpili do rozpočtu roka 2008 ako príjmové finančné operácie.

Kontrolou zostavenia a náležitostí účtovnej závierky mesta, vrátane vedenia účtovníctva a zabezpečenia auditu riadnej účtovnej závierky bolo zistené (bod 2.2):

- mesto vykázalo za rok 2008 stratu z podnikateľskej činnosti a uhradilo spotrebu energií z podnikateľskej činnosti v rámci svojej hlavnej činnosti,
- mesto nečlenilo náklady a výnosy na hlavnú a podnikateľskú činnosť vo Výkaze ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2-01,
- mesto použilo nesprávne účtovné výkazy pri vykazovaní podnikateľskej činnosti,
- mesto účtovalo v roku 2008 na účtoch, ktoré boli súčasťou účtovnej osnovy platnej do 31.12.2007,
- mesto účtovalo v roku 2008 v hlavnej knihe na účte, ktorý nebol uvedený v účtovom rozvrhu,
- mesto v roku 2008 neúčtovalo v hlavnej knihe na účtoch, ktoré sa týkali podnikateľskej činnosti mesta a bolo na nich účtované v samostatnej hlavnej knihe,
- mesto vykazovalo v účtovom rozvrhu aj účty, ktoré neboli potrebné na zaúčtovanie účtovných prípadov v roku 2008,
- mesto neuviedlo všetky náležitosti a informácie v poznámkach k účtovnej závierke za rok 2008,

- mesto zaúčtovalo nedoplatok z vyúčtovania roku 2007 ako náklad roku 2008, pričom na uvedený nedoplatok bola tvorená rezerva,
- mesto tvorilo rezervu na reálny, resp. už existujúci záväzok,
- mesto nemalo platný vnútorný predpis pre tvorbu a používanie rezerv,.

Kontrolou zostavenia a schválenia záverečného účtu mesta, usporiadania prebytku, resp. schodku rozpočtu, tvorby a použitia peňažných fondov bolo zistené (bod 2.3):

- mesto nevedelo preukázať rozdiel medzi vykázaným prebytkom a zostatkom na bankových účtoch.

Kontrolou faktúr v rámci kapitálových výdavkov, vrátane súvisiacej dokumentácie, z hľadiska oprávnenosti, hospodárnosti a efektívnosti vynaložených výdavkov, ako aj z hľadiska správnosti ich triedenia podľa rozpočtovej klasifikácie a správnosti zaúčtovania bolo zistené (bod 3.1):

- mesto nesprávne účtovalo účtovný prípad týkajúci sa poskytnutého kapitálového preddavku,
- mesto uhradilo geometrické plány z položky patriacej do kapitálových výdavkov.

Kontrolou faktúr v rámci bežných výdavkov, vrátane súvisiacej dokumentácie, z hľadiska oprávnenosti, hospodárnosti a efektívnosti vynaložených výdavkov, ako aj z hľadiska správnosti ich triedenia podľa rozpočtovej klasifikácie a správnosti zaúčtovania bolo zistené (bod 3.2):

- mesto nezabezpečilo v jednom prípade finančné krytie a v jednom prípade včasné finančné krytie zmluvných záväzkov v rozpočte na rok 2008,
- mesto výdavky na odstránenie havarijného stavu účtovalo na ťarchu účtu kapitálových výdavkov,
- mesto použilo na zaúčtovanie zimnej údržby ciest a komunikácií nesprávny účet,
- mesto prvý preddavok na poskytnutie služieb zaúčtovalo na účet spotreby materiálu a tiež ho nesprávne zúčtovalo a z hľadiska časovej postupnosti nesprávne účtovalo o druhom preddavku,
- mesto využívalo finančne náročné externé právne služby aj na nenáročné (bežné) právne služby,
- mesto akceptovalo mesačné paušálne úhrady za externé právne služby, ktoré skoro dvojnásobne zvyšovali ich cenu v porovnaní s rokom 2008 a ktoré boli niekoľkokrát vyššie ako mesačné paušálne úhrady za externé právne služby z ostatných troch zmluvných vzťahov v roku 2008.

Kontrolou obstarania a vyradovania dlhodobého majetku, zabezpečenia jeho správy a ochrany bolo zistené (bod 4.1):

- mesto nevedelo pozemky v analytickom členení,
- mesto nemalo usporiadané vlastnícke práva k niektorým pozemkom,
- mesto predalo cenné papiere v nevýhodnom kurze, čím došlo k finančnej strate a tým k nehospodárnemu nakladaniu s majetkom mesta,
- mesto malo založený nehnuteľný majetok, ktorý slúžil k zabezpečeniu sociálnej pomoci a zdravotnej starostlivosti, tzn. že nebolo možné na tento majetok zriadiť záložné právo,
- mesto vykazovalo vyššiu normu spotreby paliva, ako je spotreba paliva uvedená v technickom preukaze,
- mesto neupravovalo v „Zásadách hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Banská Bystrica“ nakladanie s cennými papiermi,
- mesto zverilo majetok do správy svojej vnútornej organizačnej jednotke, tzn. samo sebe.

Kontrolou inventarizácie majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov a usporiadania inventarizačných rozdielov bolo zistené (bod 4.3):

- mesto vypracovalo z vykonanej inventarizácie majetku a záväzkov inventúrne súpisy, ktoré nemali požadované náležitosti.